

SF 10303

A 5781

131494/S

LETI, Gregorio (1630-1701)

VITA || DI DON || **PIETRO GIRON**, || DUCA **D'OSSUNA**, || VICERE DI NAPOLI, || E di Sicilia, sotto il Regno di Filippo Terzo. || SCRITTA DA || **GREGORIO LETI**. || PARTE PRIMA. || *Arrichita di figure.* || [florální viněta] || **AMSTERDAMO**, || Appreffo GEORGIO GALLET. || [jednoduchá linka] || **M. DC. XCIX.**

1. díl. – [1. vydání]. – Amsterdam : Georges Gallet, 1699. – [12] l., 393, [1] s., [1] l. + 4 mědiryt. příl. = *¹², A¹²-Q¹², R⁶ + 4 mědiryt. příl. ; il. ; 12° ; 16 x 10,5 cm : 15, 5 x 9,5 cm

Poznámka: Dva listy s mědirytinami na začátku knihy na rubu nepotištěny (l. [1]a = [*12]a a l. [2]b = *1b), titulní list na rubu nepotištěn (l. [3]b = *2b) a strana [1] = list R5b a list [1]ab = R6ab na konci knihy též nepotištěny

Typografický popis: Italský text antikvou a italikou (antikva jako písmo textové, italika coby písmo vyznačovací, pouze v dedikační přemluvě na l. [4]a-[7]b = *3a-6b je tomu naopak), signatury archů s arabskými číslicemi, stránkové kustody, normy („*Parte I.*“), arabská paginace v horních vnějších rozích, tištěné marginální poznámky, dřevořezové plné iniciály zalomené do 3 (l. [4]a = *3a, [9]a = *8a, s. 1) a do 2 řádků (l. [8]a = *7a, s. 122, 258), linky z tiskařských ozdůbek v záhlavích v různém provedení (l. [4]a = *3a, [9]a = *8a, s. 1, 122 /stejná jako na s. 1/, 258), na červenočerně tištěném titulním listu dřevořezová viněta v podobě květinového koše oddělující název od impressa a jednoduchá linka oddělující impressum od vnošení

Ikonografický popis: Mědirytinový frontispis od Jakoba Golea („J. Gole Sculp.“) s portrétem autora (k němu srov. Wessely, *Jacob Gole*, s. 5, č. 11 a van der Aa, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden* 7., s. 269; Drugulin, *Allgemeiner Portrait-Katalog*, Thieme - Becker 14., s. 343 a Van Eeghen, *De Amsterdamense boekhandel* 3., s. 141-142 neuvádějí), s opisem „GREGOR-IUS LETI HISTORICUS Natus 29. Maii MDCXXX.“ a s latinským distichem „Hæc Læti facies, quot fæclum continet annos || Quem solum dicas tot peperisse libros“, a nesignovaný mědirytinový předtitul („VITA DEL DVCA D'OSSVNA“) s portrétem celé postavy Pedra Tellez-Giróna, 3. vévody z Osuny (Drugulin, *Allgemeiner Portrait-Katalog* neuvádí) započítány do první složky, 4 nesignované mědirytinové přílohy s ilustracemi, vyobrazení Filipa II. Habsburského sedícího na trůnu (mezi s. 56-57), Filipa II. přijímajícího vévodu z Osuny (mezi s. 194-195), portrét polopostavy vévody z Osuny (mezi s. 252-253) a vyobrazení svatby vévody z Osuny s Catalinou Henriquez de Ribera (mezi s. 380-381)

Lokální omyly: strana 134 místo 144

Rozpis obsahu rámcových částí: Autorská dedikační předmluva toskánskému velkovévodovi Janu Křtiteli Gastonu Medicejskému, Amsterdam 31.10. 1698 (l. [4]a-[7]b = *3a-6b), autorská předmluva ke čtenáři (l. [8]ab = *7ab), přehled použitých pramenů („TAVOLA || *Delle materie più confiderabili.*“, l. [9]a-[12]b = *8a-11b)

Bibliografie: *Acta eruditorum* 1699, s. 370-376 (recenze tohoto vydání). – Küster - Sike, *Bibliotheca librorum novorum* 4. (1699), s. 276 (Amsterdam, Georges Gallet, 1699, 12°, 3 sv.). – *Hamburgische Bibliotheca historica* 6. (1718), s. 270-276, čl. 79 (recenze tohoto vydání, na s. 275 zmíněn vlámský (Amsterdam 1700, 8°, 2 sv.) a francouzský překlad (Amsterdam 1700, 12°, 3 sv.)). – Nicéron, *Mémoires pour servir à l'histoire des hommes illustrés* 2., s. 377, č. 23 (Amsterdam, 1699, 12°, 3 sv. a francouzský překlad Paříž [! - recte Amsterdam] 1700, 12°, 3 sv. „Tyto tři svazky by se daly zhustit do jednoho jediného, kdyby je Leti nebyl býval nacpal tolika odbočkami.“). – Struve, *Bibliotheca historica selecta*, s. 286 (Amsterdam, 1699, 12°, 3 sv., „[Tento Život] je plný půvabných vyprávění“ („[Vita] plena lepidarum narrationum est“)). – Argelati, *Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium* 2., sl. 802, č. XXIV (Amsterdam, 1699, 12°, 3 sv. a francouzský překlad Paříž [! - recte Amsterdam] 1700). – Jöcher, *Gelehrtenlexikon* 2., sl. 2398 (bez uvedení konkrétního vydání). – Paquot, *Mémoires pour servir à l'histoire littéraire de dix-sept provinces des Pays-Bas* 2., s. 390, č. 38 (Amsterdam, 1699, 12°, 3 sv. a francouzský překlad Paříž [! - recte Amsterdam] 1700, 12°, 3 sv., „které by bez odboček vydaly sotva na jeden.“). – Senebier, *Histoire littéraire de Genève* 2., s. 334 (Amsterdam 1699, 12°, 3 sv.). – Adelung - Rotermund, *Gelehrtenlexikon* 3., sl. 1693, č. 24 (Amsterdam 1699, 12°, 3 sv. a francouzský překlad Paříž [! - recte Amsterdam] 1700, 12°, 3 sv.). – Brunet, *Manuel* 3., sl. 1021, Supplement 1., sl. 851 neuvádí. – Gräße, *Trésor* 4., s. 183 (Amsterdam 1699, 12°, 3 sv., francouzský překlad Amsterdam 1700, 12°, 3 sv. s 8 rytinami za 10 šilinků a 6 pencí u Bohna či 3 zlaté 30 krejcarů u Klanga) a vlámský překlad Amsterdam, J. Waldorp [! - recte Dordrecht, Hendrik Walpot], 1731, 8°, 2 sv. s rytinami). – Soranzo, *Bibliografia Veneziana* 1., s. 246, č. 3.001 (Amsterdam, Gallet, 12°, 3 sv., 12 ilustrací. „Mimořádné úspěchy jak vnější, tak skryté činnosti vévody z Ossuny v roce 1618, zvláště všechny jeho činy proti Benátské republice při námořních operacích i během spiknutí.“). – Oettinger, *Bibliographie biographique universelle* 2., sl. 1351 (Amsterdam, 1698 [! - recte 1699], 12°, 3 sv., francouzský Paříž [! - recte Amsterdam] 1700 a 1712 [! - recte Amsterdam, 1701, nebo 1707], 12°, 3 sv. a vlámský překlad Amsterdam, 1700 a 1731 [! - 1731 recte Dordrecht], 8°, 2 sv.). – van der Aa, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden* 11., s. 370 (Amsterdam, 1699, 12°, 3 sv., francouzský Paříž [! - recte Amsterdam] 1700, 12°, 3 sv. a vlámský překlad Amsterdam, 1732 [! - recte Dordrecht, 1731], 8°, 2 sv.). – Mira, *Bibliografia siciliana* 1., s. 512 (Amsterdam, Georges Gallet, 1699, 12°, 3 sv. „Vzácné.“ Francouzský překlad Amsterdam 1707). – Barcia, *Bibliografia delle opere di Gregorio Leti*, s. 476-

478, č. 249 (s podrobným popisem a bohatou bibliografií). – *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 241 (3 sv., Amsterdam 1699, 393 + 427 + 442 s., 12°), tam a na s. 242 viz další vydání a překlady. – *STCN* (italské edice z let 1699 a 1700, francouzský překlad z let 1700 a 1707, vlámský překlad z let 1700 a 1731). – Wessely, *Jacob Gole. Verzeichniss seiner Kupferstiche und Schabkunstblätter*, s. 5, č. 11 (mědirytinový portrét Gregoria Letiho od Jakoba Golea). – van der Aa, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden* 7., s. 269 (mědirytinový portrét Gregoria Letiho od Jakoba Golea)

Digitální kopie (Google Books): <https://books.google.cz/books?id=P41nAAAAcAAI>

Vazba: Lepenkové desky s usňovým pokryvem z hnědé hlazené teletiny, hřbet šitý na 5 vazů se zlacenými florálními ornamenty v prvním, čtvrtém, pátém a šestém mezivazném poli, zlacený hřbetní název „VITA || DI DUCA || D'OSSUNA“ a „PARTE. I“ na dvou kožených štítcích ve druhém a třetím mezivazném poli, červená stříkaná ořízka, přídeští a předsádky z barevného tragantového papíru, zelená lacetka, dobová převazba v provedení typickém pro šlechtické knihovny, vyjma poněkud otlučených rohů výborně zachovalý stav

Poznámky k provenienci: Na 2. straně přední předsádky v levém horním rohu čísla perem „n° 180“ a tužkou „II 80“, zřejmě historické signatury

Exemplář: Knihovna PNP - Přírůstková kniha „Svoz Strahov“ XIV. (130501-140100), zapsáno 18., nebo 19.3. 1960 (1960, 18. III non ante, 19. III non post), se soudobou poznámkou „Vyřazeno pro Strahov[skou]. knihovnu“

Poznámka: Italský originál *Vita di don Pietro Giron, duca d'Ossuna, vicere di Napoli, e di Sicilia, sotto il Regno di Filippo Terzo* vyšel poprvé ve 3 svazcích v Amsterdamu u Georgese Galleta roku **1699** (viz výše **Bibliografie**), další trojsvazkové vydání pak tamtéž v roce **1700** (Barcia, *Bibliografia*, s. 478, č. 249a, srov. též s. 476; *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 241; *STCN*). Francouzský překlad *La vie de don Pedro Giron, duc d'Ossone, viceroy de Sicilie et de Naples, lequel a été un Prodiges de bon Gouvernement*, vydal rovněž Georges Gallet v Amsterdamu celkem třikrát, a sice v letech **1700** (*Hamburgische Bibliotheca historica* 6. (1718), s. 275; Nicéron, *Mémoires* 2., s. 377, č. 23 (s chybným místem vydání Paříž); Argelati, *Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium* 2., sl. 802, č. XXIV (s chybným místem vydání Paříž); Paquot, *Mémoires* 2., s. 390, č. 38 (s chybným místem vydání Paříž); Senebier, *Histoire littéraire de Genève* 2., s. 334 (s chybným místem vydání Paříž); Adelung - Rotermond, *Gelehrtenlexikon* 3., sl. 1693, č. 24 (s chybným místem vydání Paříž); Quérard, *La France littéraire* 4., s. 259 (Amsterdam, Georges Gallet, 1700 a 1701, 12°, 3 sv. „Je zatížena zbytečnými odbočkami.“); Gräße, *Trésor* 4., s. 183

(Amsterdam 1700, 12°, 3 sv. s 8 rytinami za 10 šilinků a 6 pencí u Bohna či 3 zlaté 30 krejcarů u Klanga); van der Aa, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden* 4., s. 370 (s chybným místem vydání Paříž); Barcia, *Bibliografia delle opere di Gregorio Leti*, s. 479-480, č. 250; *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 242; STCN), **1701** (Quérard, *La France littéraire* 4., s. 259; Blanc, *Bibliographie italico-française universelle* 2., sl. 1427; Barcia, *Bibliografia*, s. 482, č. 254, srov. též s. 476; *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 242; STCN) a **1707** (Mira, *Bibliografia siciliana* 1., s. 512; Barcia, *Bibliografia*, s. 483-484, č. 255, srov. též s. 476; *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 242; STCN), přičemž první dvě edice jsou trojsvazkové a vydání z roku 1707 má čtyři svazky. Překlad do vlámstiny *Het leven van don Pedro Girona, hertog van Ossuna, Onderkoning van Napels en Sicilien, onder de Regeeringe van Philip den Derden* pak vyšel ve dvou svazcích v Haagu u Pietera van Thol roku **1700** (*Hamburgische Bibliotheca historica* 6. (1718), s. 275; Barcia, *Bibliografia*, s. 480-481, č. 251, srov. též s. 476; *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 241; STCN) a podruhé v Dordrechtu u Hendrika Walpota v roce **1731** (Gräße, *Trésor* 4., s. 183 (s chybným impressem Amsterdam, J. Waldorp); van der Aa, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden* 4., s. 370 (s chybným místem vydání a vročením Amsterdam, 1732); Barcia, *Bibliografia*, s. 484-485, č. 256, srov. též s. 476; *Repertorium van geschiedschrijvers in Nederland 1500-1800*, s. 241; STCN). Autor díla, italský historik Gregorio Leti opustil roku 1660 vlast, aby posléze v Ženevě konvertoval ke kalvinismu a strávil zbytek života v exilu. Na základě své literární činnosti byl v roce 1679 z Ženevy vypovězen kvůli hanobení protestantské víry, machiavellismu a podbývání dobrých mravů a po krátkém pobytu ve Francii odešel roku 1680 do Anglie, odkud musel z podobných důvodů po vydání sbírky urážlivých anekdot *Il Teatro Britannico* uprchnout v roce 1683 do Amsterdamu, kde se již usadil natrvalo a roku 1685 byl jmenován městským historiografem. Z jeho historických prací byly nejproslulejší spisy o dějinách katolické církve a papežství, všechny Letiho publikace končily na římském Indexu zakázaných knih. Současníci i pozdější pisatelé různé ideové orientace se vesměs shodují v tom, že Leti byl jako historik nepřesný a věnoval se spíše hromadění klepů a tvorbě hanopisů, nebo naopak legend a nekritických oslav (srov. přehledně kupř. *EI* 20., podrobněji *DBI* 64.). Životopis vévody z Osuny byl také označován za příliš rozvleklý a upovídaný, zatížený mnoha odbočkami, jehož tři díly by bez těchto odboček vydaly sotva na jeden. Georges Gallet (zemř. po 1724) byl francouzský tiskař a nakladatel činný v Amsterdamu v letech 1688-1708, který coby hugenot uprchl z Francie kvůli náboženskému pronásledování po zrušení nantského ediktu (1685) a před rokem 1688 se usadil v Amsterdamu. Vedle své samostatné činnosti se po roce 1700 stal

faktorem v tiskárně bratří Huguetanů, kteří často užívali jeho jména coby fingovaného impressa, případně s fiktivním místem tisku „Antverpy“. Podnik bratří Huguetanů vedli synové Jeana Antoina II. Huguetana (ca 1619-1681) Marc Huguetan (1655-1702), Jean Henri Huguetan (1664-1749) a Pierre Huguetan (1674-1740) v letech 1683-1685 a posléze v letech 1686-1705 v Amsterdamu, kam se coby hugenoti uchýlili před pronásledováním. Firma zanikla po odjezdu Jeana Henriho Huguetana do Ženevy, později do Kodaně. V Amsterdamu podnik často užíval fingovaná impressa, jednak vydával pod jménem Georgese Galleta, či pod pseudonymem „Donato Donati“, a užíval též falešných adres jako „Antverpy“, „Kolín“ nebo „Lyon“ (srov. Van Eeghen, *De Amsterdamense boekhandel* 3., s. 131-138, dále 167-179).